ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.7.2021
COM(2021) 425 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εξουσιοδότηση της Επιτροπής να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/2031 σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών («νόμος για την υγεία των φυτών»)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εξουσιοδότηση της Επιτροπής να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/2031 σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών («νόμος για την υγεία των φυτών»)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/2031 σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών (στο εξής: νόμος για την υγεία των φυτών)[1] εκδόθηκε το 2016. Ο εν λόγω κανονισμός άρχισε να ισχύει από τις 15 Νοεμβρίου 2016 και εφαρμόζεται από τις 14 Δεκεμβρίου 2019.

Ο παρών κανονισμός αντικαθιστά πέντε οδηγίες της νομοθεσίας για την υγεία των φυτών και προβλέπει μια προσέγγιση που βασίζεται στον κίνδυνο και είναι πιο προδραστική, όσον αφορά τη φυτοϋγειονομική προστασία στο έδαφος της Ένωσης. Προβλέπει επισκοπήσεις σχετικά με την παρουσία επιβλαβών οργανισμών, έγκαιρη ανίχνευση και γνωστοποίηση εκδηλώσεων και περιπτώσεων εντοπισμού επιβλαβών οργανισμών, λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την εξάλειψη και τον περιορισμό, ιεράρχηση των επιβλαβών οργανισμών, κατάρτιση σχεδίων έκτακτης ανάγκης, ασκήσεις προσομοίωσης, αυστηρότερους κανόνες εισαγωγής, εναρμονισμένη πιστοποίηση και πιο ευέλικτη προσέγγιση για τους επαγγελματίες όσον αφορά τη διενέργεια πιστοποίησης υπό την επίσημη εποπτεία των αρμόδιων αρχών. Το νέο αυτό καθεστώς συμπληρώνεται και υποστηρίζεται από τους κανόνες σχετικά με τους επίσημους ελέγχους που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625[2].

Σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει μεγάλο αριθμό εκτελεστικών και κατ' εξουσιοδότηση πράξεων. Ο κανονισμός επιβάλλει επίσης στην Επιτροπή την υποχρέωση να υποβάλλει έκθεση στους συννομοθέτες σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Η παρούσα έκθεση απαιτείται βάσει του άρθρου 105 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031. Δυνάμει της εν λόγω διάταξης, η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων για τα θέματα που παρατίθενται σ' αυτήν ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις 13 Δεκεμβρίου 2016 και η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου.

Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, στο άρθρο 7, στο άρθρο 8 παράγραφος 5, στο άρθρο 19 παράγραφος 7, στο άρθρο 21, στο άρθρο 32 παράγραφος 5, στο άρθρο 34 παράγραφος 1, στο άρθρο 38, στο άρθρο 43 παράγραφος 2, στο άρθρο 46 παράγραφος 2, στο άρθρο 48 παράγραφος 5, στο άρθρο 51, στο άρθρο 65 παράγραφος 4, στο άρθρο 71 παράγραφος 4, στο άρθρο 76 παράγραφος 4, στο άρθρο 81 παράγραφος 2, στο άρθρο 83 παράγραφος 6, στο άρθρο 87 παράγραφος 4, στο άρθρο 89 παράγραφος 2, στο άρθρο 96 παράγραφος 2, στο άρθρο 98 παράγραφος 1, στο άρθρο 99

[1] *ΕΕ L 317 της 23.11.2016, σ. 4.*

[2] ΕΕ L 95 της 7.4.2017, σ. 1.

παράγραφος 1, στο άρθρο 100 παράγραφος 4, στο άρθρο 101 παράγραφος 5 και στο άρθρο 102 παράγραφος 6 του εν λόγω κανονισμού.

Το άρθρο 105 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι η εξουσιοδότηση παρατείνεται σιωπηρά για περιόδους ίσης διάρκειας με την αρχική, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εκφράσουν αντιρρήσεις για την εν λόγω παράταση το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου, ενώ το άρθρο 105 παράγραφος 3 ορίζει ότι η εξουσιοδότηση είναι ανακλητή ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο.

3. ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κατά την περίοδο αναφοράς, η Επιτροπή άσκησε τις κατ' εξουσιοδότηση εξουσίες της, εκδίδοντας τις ακόλουθες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις:

- Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/827 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2019, σχετικά με τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι επαγγελματίες ώστε να συμμορφώνονται με τους όρους που παρατίθενται στο άρθρο 89 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και σχετικά με τις διαδικασίες με τις οποίες εξασφαλίζεται ότι πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια[3].

- Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/829 της Επιτροπής, της 14ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, με τον οποίο τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούνται να προβλέπουν προσωρινές παρεκκλίσεις για επίσημες δοκιμές, επιστημονικούς ή εκπαιδευτικούς σκοπούς, δοκιμασίες, επιλογές ποικιλιών ή γενετική βελτίωση[4].

- Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/1702 της Επιτροπής, της 1ης Αυγούστου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου μέσω της κατάρτισης του καταλόγου των επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας[5].

Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή έχει χρησιμοποιήσει 4 από τις 25 εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/2031. Ορισμένες από αυτές τις κατ' εξουσιοδότηση εξουσίες ομαδοποιήθηκαν σε ενιαία κατ' εξουσιοδότηση πράξη, στην οποία οι κανόνες συνδέονται ουσιωδώς μεταξύ τους. Η ομαδοποίηση σε μία ενιαία πράξη και όχι σε πολλές χωριστές πράξεις με διασταυρούμενες παραπομπές κρίθηκε αναγκαία για λόγους απλούστευσης, διαφάνειας, διευκόλυνσης της αποτελεσματικής εφαρμογής των κανόνων και αποφυγής των επικαλύψεων.

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει ποιες πράξεις περιέχουν τα συγκεκριμένα μέτρα που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο των σχετικών εξουσιοδοτήσεων του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031.

Κατ' εξουσιοδότηση πράξη	Εξουσιοδοτήσεις του κανονισμού (ΕΕ)

[3] ΕΕ L 137 της 23.5.2019.
[4] ΕΕ L 137 της 23.5.2019.
[5] ΕΕ L 260 της 11.10.2019.

	2016/2031
Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/827 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2019, σχετικά με τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι επαγγελματίες ώστε να συμμορφώνονται με τους όρους που παρατίθενται στο άρθρο 89 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και σχετικά με τις διαδικασίες με τις οποίες εξασφαλίζεται ότι πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια.	Άρθρο 89 παράγραφος 2
Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/829 της Επιτροπής, της 14ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, με τον οποίο τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούνται να προβλέπουν προσωρινές παρεκκλίσεις για επίσημες δοκιμές, επιστημονικούς ή εκπαιδευτικούς σκοπούς, δοκιμασίες, επιλογές ποικιλιών ή γενετική βελτίωση.	Άρθρο 8 παράγραφος 5 και άρθρο 48 παράγραφος 5
Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/1702 της Επιτροπής, της 1ης Αυγούστου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου μέσω της κατάρτισης του καταλόγου των επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας.	Άρθρο 6 παράγραφος 2

Ορισμένες εξουσιοδοτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς για τους λόγους που εξηγούνται κατωτέρω:

- Οι εξουσιοδοτήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 7, 21, 38, 51, καθώς και στο άρθρο 71 παράγραφος 4, στο άρθρο 83 παράγραφος 6, στο άρθρο 100 παράγραφος 4, στο άρθρο 101 παράγραφος 5 και στο άρθρο 102 παράγραφος 6, σχετικά με τις τροποποιήσεις του παραρτήματος Ι τμήματα 1 και 4, του παραρτήματος ΙΙ, του παραρτήματος ΙΙΙ, του παραρτήματος IV, του παραρτήματος V μέρη Α και Β, του παραρτήματος VII και του παραρτήματος VIII μέρη Α, Β και Γ, με σκοπό την προσαρμογή τους στην εξέλιξη των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων και των σχετικών διεθνών προτύπων, δεν έχουν χρησιμοποιηθεί μέχρι στιγμής. Ωστόσο, η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη χρήσης τους, μόλις σημειωθούν τυχόν επικαιροποιήσεις των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων ή των αντίστοιχων διεθνών προτύπων.

- Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφος 7 σχετικά με τον προσδιορισμό των επιβλαβών οργανισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 6 στοιχείο α) του εν λόγω άρθρου και στο άρθρο 16 στοιχείο β) και σχετικά με τους όρους εφαρμογής των παρεκκλίσεων αυτών δεν έχει χρησιμοποιηθεί μέχρι στιγμής. Ωστόσο, η

Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη ανάληψης δράσης στο πλαίσιο αυτό με βάση την πείρα από την πρακτική εφαρμογή του νέου κανόνα.

- Οι εξουσιοδοτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 32 παράγραφος 5 και στο άρθρο 34 παράγραφος 1 σχετικά με τις επισκοπήσεις στις προστατευόμενες ζώνες θα χρησιμοποιηθούν εντός του 2021. Το σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού της Επιτροπής εξετάζεται επί του παρόντος από την αντίστοιχη ομάδα εμπειρογνωμόνων.

- Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2 για τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου σχετικά με τα ξύλινα μέσα συσκευασίας και τη σήμανση ΔΠΦΜ15 δεν έχει χρησιμοποιηθεί μέχρι στιγμής. Ωστόσο, η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη χρήσης της, μόλις σημειωθούν τυχόν επικαιροποιήσεις των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων ή των αντίστοιχων διεθνών προτύπων.

- Οι εξουσιοδοτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 46 παράγραφος 2 σχετικά με το μέγιστο εύρος των παραμεθόριων ζωνών τρίτων χωρών και των παραμεθόριων ζωνών κρατών μελών, όπως ενδείκνυται για κάθε φυτό, φυτικό προϊόν και άλλο αντικείμενο, τη μέγιστη απόσταση διακίνησης των σχετικών φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων εντός των παραμεθόριων ζωνών τρίτων χωρών και των παραμεθόριων ζωνών κρατών μελών, καθώς και τις διαδικασίες για την έγκριση της εισόδου και της διακίνησης στο εσωτερικό των παραμεθόριων ζωνών κρατών μελών φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων, δεν έχουν χρησιμοποιηθεί. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη ανάληψης δράσης στο πλαίσιο αυτό με βάση την πείρα από την πρακτική εφαρμογή των νέων κανόνων.

- Οι εξουσιοδοτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 65 παράγραφος 4 σχετικά με i) την προσθήκη περισσότερων κατηγοριών επαγγελματιών που εξαιρούνται από την εφαρμογή της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου, εάν η εγγραφή στο μητρώο συνεπάγεται διοικητική επιβάρυνση γι' αυτούς δυσανάλογη σε σύγκριση με τον χαμηλό κίνδυνο από επιβλαβείς οργανισμούς που συνδέεται με τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες· ii) ειδικές απαιτήσεις για την εγγραφή στο μητρώο ορισμένων κατηγοριών επαγγελματιών, λαμβανομένης υπόψη της φύσης της δραστηριότητας ή του σχετικού φυτού, φυτικού προϊόντος ή άλλου αντικειμένου· καθώς και iii) τον ορισμό των μέγιστων αριθμητικών τιμών για μικρές ποσότητες συγκεκριμένων φυτών, φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), δεν έχουν χρησιμοποιηθεί. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη ανάληψης δράσης στο πλαίσιο αυτό με βάση την πείρα από την πρακτική εφαρμογή των νέων κανόνων.

- Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 76 παράγραφος 4 σχετικά με τις προϋποθέσεις αποδοχής που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των φυτοϋγειονομικών πιστοποιητικών δεν έχει χρησιμοποιηθεί. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη ανάληψης δράσης στο πλαίσιο αυτό με βάση την πείρα από την πρακτική εφαρμογή των νέων κανόνων.

- Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 81 παράγραφος 2 σχετικά με τον ορισμό των περιπτώσεων στις οποίες, για συγκεκριμένα φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα, η εξαίρεση της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου ισχύει μόνο για μικρές ποσότητες δεν έχει χρησιμοποιηθεί. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη ανάληψης δράσης στο πλαίσιο αυτό με βάση την πείρα από την πρακτική εφαρμογή των νέων κανόνων.

- Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 4 για λεπτομερή μέτρα σχετικά με τη μακροσκοπική εξέταση, τη δειγματοληψία και τις δοκιμές, καθώς και τη συχνότητα και το χρονοδιάγραμμα των εξετάσεων, που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του εν λόγω άρθρου, όσον αφορά συγκεκριμένα φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα, με βάση τους ιδιαίτερους κινδύνους που μπορεί να εγκυμονούν όσον αφορά την παρουσία επιβλαβών οργανισμών, δεν έχει χρησιμοποιηθεί. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη ανάληψης δράσης στο πλαίσιο αυτό με βάση την πείρα από την πρακτική εφαρμογή των νέων κανόνων του νόμου για την υγεία των φυτών.

- Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 96 παράγραφος 2 σχετικά με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, με σκοπό την προσαρμογή τους στην εξέλιξη των διεθνών προτύπων και ιδίως του ΔΠΦΜ15, δεν έχει χρησιμοποιηθεί. Ωστόσο, η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη ανάληψης δράσης στο πλαίσιο αυτό, μόλις σημειωθούν τυχόν επικαιροποιήσεις των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων ή των αντίστοιχων διεθνών προτύπων.

- Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 98 παράγραφος 1 σχετικά με τον καθορισμό των απαιτήσεων όσον αφορά την εξουσιοδότηση των εγγεγραμμένων επαγγελματιών που τοποθετούν τη σήμανση του ξύλινου μέσου συσκευασίας, εφόσον απαιτείται ενόψει της εξέλιξης των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων και των διεθνών προτύπων, δεν έχει χρησιμοποιηθεί. Ωστόσο, η Επιτροπή θα πρέπει να εξακολουθήσει να είναι σε θέση να τη χρησιμοποιήσει, μόλις σημειωθεί τυχόν επικαιροποίηση των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων ή των αντίστοιχων διεθνών προτύπων.

- Οι εξουσιοδοτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 99 παράγραφος 1 σχετικά με τις απαιτήσεις για i) την εξουσιοδότηση των επαγγελματιών όσον αφορά την έκδοση των επίσημων βεβαιώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 99 παράγραφος 1· ii) την εποπτεία, από την αρμόδια αρχή, των επαγγελματιών που αναφέρονται στο άρθρο 99 παράγραφος 2 στοιχείο α)· καθώς και iii) την ανάκληση της εν λόγω εξουσιοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 99 παράγραφος 2 στοιχείο α), δεν έχουν χρησιμοποιηθεί. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την ανάγκη ανάληψης δράσης στο πλαίσιο αυτό με βάση την πείρα από την πρακτική εφαρμογή των νέων κανόνων.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Δεδομένου ότι είναι μικρό το χρονικό διάστημα κατά το οποίο έχει εφαρμοστεί μέχρι στιγμής ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/2031, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να επεκταθούν όλες οι εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, όπως προβλέπεται στον εν λόγω κανονισμό, πέραν της τρέχουσας πενταετούς περιόδου. Η ανάγκη ανάπτυξης κανόνων με βάση τις εξουσιοδοτήσεις θα εξακολουθήσει να υφίσταται στο μέλλον. Αυτό θα είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την παροχή της απαραίτητης ευελιξίας κατά την εφαρμογή των νέων κανόνων, για την τακτική προσαρμογή τους στα πλέον πρόσφατα επιστημονικά πρότυπα, καθώς και για να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να αναλαμβάνει δράση στους τομείς στους οποίους δεν το έχει πράξει μέχρι στιγμής, αλλά ενδέχεται να χρειαστεί να το πράξει στο μέλλον.